金刚般若波罗蜜经

龙藏注音本

仁慧草堂编制

说 明

本简体注音版《金刚般若波罗蜜经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘般若部，第 0010 部，姚秦三藏法师鸠摩罗什译《金刚般若波罗蜜经》原藏影印本校正注音。注音仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二二年六月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

Email：renhuicaotang@163.com

南無本師釋迦牟尼佛

● 起诵仪

（金刚经启请：若有人，受持金刚经者，先须净手、焚香、开卷，至心念净口业真言，然后启请八金刚、四菩萨名号，所在之处，常当拥护。）

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù
炉香乍爇．法界蒙薰．诸佛海会悉遥闻．随处

jié xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànquánshēn
结祥云．诚意方殷．诸佛现全身．

ná mó xiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

jìngkǒu yè zhēnyán

净口业真言

（三遍）

ōng xiū lì xiū lì mó hē xiū lì xiū xiū lì sà pó hē
唵．修唎修唎．摩诃修唎．修修唎．萨婆诃．

jìngsān yè zhēnyán

净三业真言

（三遍）

ōng suō wǎ pó wǎ shú tuó suō wǎ dá mó suō wǎ pó wǎ shú dù
唵．娑嚩．婆嚩秫驮．娑嚩达摩娑嚩．婆嚩秫度

hàn
憾．

ān tǔ dì zhēnyán

安土地真言

（三遍）

ná mó sān mǎn duō mǔ tuó nán ōng dù lū dù lū dì wěi suō pó hē

南無三满哆．母驮喃．唵度噜度噜．地尾．娑婆诃．

xū kōngzàng pú sà pǔ gòngyǎngzhēnyán

虚空藏菩萨普供养真言

（三遍）

ōng yé yé nǎng sān pó wǎ fá zǐ là hòng

唵．誐誐曩．三婆嚩．韈日啰斛．

fèngqǐng bā jīn gāng

奉请八金刚

（真谛记云，六种金刚，对持经人，行获无漏功德；今云八者，以对行人，转八识成四智。诵一遍）

fèngqǐng qīngchú zāi jīn gāng 奉请 青除灾金刚 除一切众生宿世灾殃，主大海

fèngqǐng pì dú jīn gāng 奉请 辟毒金刚 除一切众生瘟毒病患，主灾毒

fèngqǐng huáng suí qiú jīn gāng 奉请 黄随求金刚 令一切众生所求如愿，主功德

fèngqǐng bái jìng shuǐ jīn gāng 奉请 白净水金刚 除一切众生熟恼苦，主一切宝

fèngqǐng chì shēnghuǒ jīn gāng 奉请 赤声火金刚 除一切众生无明见，主生风

fèngqǐng dìng chí zāi jīn gāng 奉请 定持灾金刚 除一切众生灾难苦，主琉璃

fèngqǐng zǐ xián jīn gāng 奉请 紫贤金刚 令一切众生开解悟，主坚牢

fèngqǐng dà shén jīn gāng 奉请 大神金刚 令一切众生智芽成就，主龙

fèngqǐng sì pú sà

奉请四菩萨

（乃四无量心，诵一遍）

fèngqǐng jīn gāngjuàn pú sà
奉请 金刚眷菩萨 慈也

fèngqǐng jīn gāngsuǒ pú sà
奉请 金刚索菩萨 悲也

fèngqǐng jīn gāng ài pú sà
奉请 金刚爱菩萨 喜也

fèngqǐng jīn gāng yǔ pú sà
奉请 金刚语菩萨 舍也

注曰：此八金刚、四菩萨者，乃前迦叶佛时，有一旃陀罗（此云屠宰），至寺前拾得一纸千佛名经，持归供养，感妻有娠，生一肉球，破视有八男子。及长，心行正直，力勇过人，能伏诸邪恶。妻后又产一球，破视亦有四女。及长，颜貌端严，慈善胜众，持斋奉佛。化兄出家，兄妹一十二人同皈迦叶佛，修行护教，男证金刚，女证菩萨，常护是经故，安经前。若人诵此经者，殷勤启请，则此金刚菩萨，随处拥护矣。

fā yuànwén

发愿文

（行愿相符，诵一遍）

qǐ shǒu sān jiè zūn　　guī yī shí fāng fó
稽首三界尊　　归依十方佛

wǒ jīn fā hóng yuàn　　chí cǐ jīn gāng jīng
我今发宏愿　　持此金刚经

shàngbào sì chóng ēn　　xià jì sān tú kǔ
上报四重恩　　下济三涂苦

ruò yǒu jiàn wén zhě　　xī fā pú tí xīn
若有见闻者　　悉发菩提心

jìn cǐ yí bào shēn　　tóngshēng jí lè guó
尽此一报身　　同生极乐国

yún hé fàn
云何梵

（一遍）

yún hé dé chángshòu　　jīn gāng bú huài shēn
云何得长寿　　金刚不坏身

fù yǐ hé yīn yuán　　dé dà jiān gù lì
复以何因缘　　得大坚固力

yún hé yú cǐ jīng　　jiū jìng dào bǐ àn
云何于此经　　究竟到彼岸

yuàn fó kāi wēi mì　　guǎngwèizhòngshēngshuō
愿佛开微密　　广为众生说

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì
开经偈

（一遍）

wúshàngshènshēnwēimiào fǎ　　bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法　　百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí　　yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持　　愿解如来真实义

jīn gāng bō rě bō luó mì jīng

金刚般若波罗蜜经

yáo qín sānzàng fǎ shī jiū mó luó shí yì

姚秦三藏法师鸠摩罗什译[1]

rú shì wǒ wén

如是我闻：

yī shí fó zài shè wèiguó qí shù jǐ gū dú yuán yǔ dà bǐ

一时，佛在舍卫国.祇树.给孤独园，与大比

qiū zhòng qiān èr bǎi wǔ shí rén jù

丘众，千二百五十人俱。

ěr shí shì zūn shí shí zhuó yī chí bō rù shè wèi dà chéng

尔时，世尊食时，著衣持钵，入舍卫大城

qǐ shí yú qí chéngzhōng cì dì qǐ yǐ huán zhì běnchù fàn

乞食。于其城中，次第乞已，还至本处，饭

shí qì shōu yī bō xǐ zú yǐ fū zuò ér zuò

食讫，收衣钵，洗足已，敷座而坐。

shí zhǎng lǎo xū pú tí zài dà zhòngzhōng jí cóngzuò qǐ

时，长老须菩提在大众中，即从座起，

piān tǎn yòujiān yòu xī zhuó dì hé zhǎnggōngjìng ér bó fó yán

偏袒右肩，右膝著地，合掌恭敬，而白佛言：

xī yǒu shì zūn rú lái shàn hù niànzhū pú sà shàn fù zhǔzhū

“希有！世尊！如来善护念诸菩萨，善付嘱诸

pú sà shì zūn shànnán zǐ shàn nǚ rén fā ē nòuduō luó sānmiǎo

菩萨。世尊！善男子、善女人发阿耨多罗三藐

sān pú tí xīn yún hé yīngzhù yún hé xiáng fú qí xīn

三菩提心，云何应住[2]？云何降伏其心？”

fó yán shàn zāi shàn zāi xū pú tí rú rǔ suǒshuō

佛言：“善哉！善哉！须菩提，如汝所说，

rú lái shàn hù niànzhū pú sà shàn fù zhǔzhū pú sà rǔ jīn dì tīng

如来善护念诸菩萨，善付嘱诸菩萨。汝今谛听，

dāngwèi rǔ shuō shànnán zǐ shàn nǚ rén fā ē nòuduō luó sānmiǎosān

当为汝说。善男子、善女人发阿耨多罗三藐三

[1] 丽本：姚秦天竺三藏鸠摩罗什译

[2] 丽本：应云何住；永乐北藏本及龙藏本：云何应住

pú tí xīn yīng rú shì zhù rú shì xiáng fú qí xīn
菩提心，应如是住，如是降伏其心。”

wěi rán shì zūn yuànyào yù wén
“唯然，世尊！愿乐欲闻。”

fó gào xū pú tí zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì xiáng fú qí
佛告须菩提：“诸菩萨摩诃萨应如是降伏其

xīn suǒ yǒu yí qiè zhòngshēng zhī lèi ruò luǎnshēng ruò tāi shēng
心：所有一切众生之类，若卵生、若胎生、

ruò shī shēng ruò huàshēng ruò yǒu sè ruò wú sè ruò yǒuxiǎng
若湿生、若化生、若有色、若无色，若有想、

ruò wú xiǎng ruò fēi yǒuxiǎng fēi wú xiǎng wǒ jiē lìng rù wú yú niè pán
若无想、若非有想非无想，我皆令入无余涅槃

ér miè dù zhī rú shì miè dù wú liàng wú shù wú biānzhòngshēng
而灭度之。如是灭度无量、无数、无边众生，

shí wú zhòngshēng dé miè dù zhě hé yǐ gù xū pú tí ruò pú sà
实无众生得灭度者。何以故？须菩提，若菩萨

yǒu wǒ xiàng rén xiàng zhòngshēngxiàng shòuzhěxiàng jí fēi pú
有我相、人相、众生相、寿者相，即非菩

sà
萨。

fù cì xū pú tí pú sà yú fǎ yīng wú suǒ zhùxíng yú bù
“复次，须菩提，菩萨于法应无所住行于布

shī suǒ wèi bú zhù sè bù shī bú zhùshēng xiāng wèi chù
施，所谓不住色布施，不住声、香、味、触、

fǎ bù shī xū pú tí pú sà yīng rú shì bù shī bú zhù yú xiàng
法布施。须菩提，菩萨应如是布施，不住于相。

hé yǐ gù ruò pú sà bú zhùxiàng bù shī qí fú dé bù kě sī liàng
何以故？若菩萨不住相布施，其福德不可思量。

xū pú tí yú yì yún hé dōngfāng xū kōng kě sī liàng
“须菩提，于意云何，东方虚空可思量

fǒu
不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊！”

xū pú tí nán xī běifāng sì wéi shàng xià xū kōng kě
“须菩提，南西北方、四维、上下虚空可

sī liàngfǒu
思量不？”

fú yě shì zūn
“不也。世尊!”

xū pú tí pú sà wú zhù xiàng bù shī fú dé yì fù rú shì
“须菩提，菩萨无住相布施福德，亦复如是

bù kě sī liàng xū pú tí pú sà dàn yīng rú suǒ jiào zhù
不可思量。须菩提，菩萨但应如所教住。”

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ shēn xiàng jiàn rú lái fǒu
“须菩提，于意云何，可以身相见如来不？”

fú yě shì zūn bù kě yǐ shēn xiàng dé jiàn rú lái hé yǐ
“不也，世尊！不可以身相得见如来。何以

gù rú lái suǒ shuō shēn xiàng jí fēi shēn xiàng
故？如来所说身相即非身相。”

fó gào xū pú tí fán suǒ yǒu xiàng jiē shì xū wàng ruò jiàn
佛告须菩提：“凡所有相，皆是虚妄，若见

zhū xiàng fēi xiàng zé jiàn rú lái
诸相非相，则见如来。”

xū pú tí bó fó yán shì zūn pō yǒu zhòng shēng dé wén
须菩提白佛言：“世尊！颇有众生，得闻

rú shì yán shuō zhāng jù shēng shí xìn fǒu
如是言说章句，生实信不？”

fó gào xū pú tí mò zuò shì shuō rú lái miè hòu hòu wǔ
佛告须菩提：“莫作是说！如来灭后，后五

bǎi suì yǒu chí jiè xiū fú zhě yú cǐ zhāng jù néng shēng xìn xīn
百岁，有持戒修福者，于此章句，能生信心，

yǐ cǐ wéi shí dāng zhī shì rén bù yú yì fó èr fó sān sì
以此为实，当知是人，不于一佛、二佛、三、四、

wǔ fó ér zhòng shàn gēn yǐ yú wú liàng qiān wàn fó suǒ zhòng zhū shàn
五佛而种善根，已于无量千万佛所种诸善

gēn wén shì zhāng jù nǎi zhì yí niàn shēng jìng xìn zhě xū pú tí
根。闻是章句，乃至一念生净信者，须菩提，

rú lái xī zhī xī jiàn shì zhū zhòng shēng dé rú shì wú liàng fú dé hé
如来悉知悉见，是诸众生得如是无量福德。何

yǐ gù shì zhū zhòng shēng wú fù wǒ xiàng rén xiàng zhòng shēng
以故？是诸众生，无复我相、人相、众生

xiàng shòu zhě xiàng wú fǎ xiàng yì wú fēi fǎ xiàng hé yǐ gù
相、寿者相，无法相亦无非法相。何以故？

shì zhū zhòng shēng ruò xīn qǔ xiàng zé wéi zhuó wǒ rén zhòng shēng
是诸众生，若心取相，则为著我、人、众生、

shòuzhě ruò qǔ fǎ xiàng jí zhuó wǒ rén zhòngshēng shòuzhě
寿者；若取法相，即著我、人、众生、寿者。

hé yǐ gù ruò qǔ fēi fǎ xiàng jí zhuó wǒ rén zhòngshēng
何以故？若取非法相，即著我、人、众生、

shòuzhě shì gù bù yīng qǔ fǎ bù yīng qǔ fēi fǎ yǐ shì yì gù
寿者。是故，不应取法，不应取非法。以是义故，

rú lái chángshuō rǔ děng bì qiū zhī wǒ shuō fǎ rú fá yù zhě
如来常说：‘汝等比丘，知我说法，如筏喻者，

fǎ shàngyīngshě hé kuàng fēi fǎ
法尚应舍，何况非法？’

xū pú tí yú yì yún hé rú lái dé ē nòuduō luó sānmiǎo
“须菩提，于意云何，如来得阿耨多罗三藐

sān pú tí yé rú lái yǒusuǒshuō fǎ yé
三菩提耶？如来有所说法耶？”

xū pú tí yán rú wǒ jiě fó suǒshuō yì wú yǒudìng fǎ míng
须菩提言：“如我解佛所说义，无有定法名

ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yì wú yǒudìng fǎ rú lái kě shuō
阿耨多罗三藐三菩提，亦无有定法如来可说，

hé yǐ gù rú lái suǒshuō fǎ jiē bù kě qǔ bù kě shuō fēi fǎ
何以故？如来所说法，皆不可取，不可说，非法，

fēi fēi fǎ suǒ yǐ zhě hé yí qièxiánshèng jiē yǐ wú wéi fǎ ér yǒu
非非法。所以者何？一切贤圣，皆以无为法而有

chā bié
差别。”

xū pú tí yú yì yún hé ruò rén mǎnsānqiān dà qiān shì jiè
“须菩提，于意云何，若人满三千大千世界

qī bǎo yǐ yòng bù shī shì rén suǒ dé fú dé nìngwéiduō fǒu
七宝以用布施，是人所得福德宁为多不？”

xū pú tí yán shènduō shì zūn hé yǐ gù shì fú dé
须菩提言：“甚多。世尊！何以故？是福德

jí fēi fú dé xìng shì gù rú lái shuō fú dé duō
即非福德性，是故如来说福德多。”

ruò fù yǒu rén yú cǐ jīngzhōng shòu chí nǎi zhì sì jù jì
“若复有人，于此经中，受持乃至四句偈

děng wèi tā rénshuō qí fú shèng bǐ hé yǐ gù xū pú tí
等，为他人说，其福胜彼。何以故？须菩提，

yí qiè zhū fó jí zhū fó ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fǎ jiē cóng
一切诸佛及诸佛阿耨多罗三藐三菩提法，皆从

cǐ jīng chū xū pú tí suǒ wèi fó fǎ zhě jí fēi fó fǎ
此经出。须菩提，所谓佛法者，即非佛法。

xū pú tí yú yì yún hé xū tuó huán néng zuò shì niàn wǒ
“须菩提，于意云何，须陀洹 能 作是念‘我

dé xū tuó huán guǒ fǒu
得须陀洹 果’ 不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù xū tuó huán
须菩提言：“不也，世尊！何以故？须陀洹

míng wéi rù liú ér wú suǒ rù bú rù sè shēng xiāng wèi
名为入流，而无所入，不入色、声 、香 、味、

chù fǎ shì míng xū tuó huán
触、法，是名须陀洹 。”

xū pú tí yú yì yún hé sī tuó hán néng zuò shì niàn wǒ
“须菩提，于意云何，斯陀含 能 作是念‘我

dé sī tuó hán guǒ fǒu
得斯陀含果’ 不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù sī tuó hán míng
须菩提言：“不也，世尊！何以故？斯陀含 名

yì wǎng lái ér shí wú wǎng lái shì míng sī tuó hán
一 往 来，而实无 往 来，是名斯陀含。”

xū pú tí yú yì yún hé ē nà hán néng zuò shì niàn wǒ
“须菩提，于意云何，阿那含 能 作是念‘我

dé ē nà hán guǒ fǒu
得阿那含果’ 不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù ē nà hán míng
须菩提言：“不也，世尊！何以故？阿那含 名

wéi bù lái ér shí wú bù lái shì gù míng ē nà hán
为不来，而实无不来[3]，是故名 阿那含。”

xū pú tí yú yì yún hé ē luó hàn néng zuò shì niàn wǒ
“须菩提，于意云何，阿罗汉 能 作是念‘我

dé ē luó hàn dào fǒu
得阿罗汉道’ 不？”

xū pú tí yán fú yě shì zūn hé yǐ gù shí wú yǒu fǎ
须菩提言：“不也，世尊！何以故？实无有法

míng ē luó hàn shì zūn ruò ē luó hàn zuò shì niàn wǒ dé ē luó
名 阿罗汉。世尊！若阿罗汉作是念：‘我得阿罗

[3] 丽本：来；永乐北藏本及龙藏本：不来

hàndào jí wéizhuó wǒ rén zhòngshēng shòuzhě shì zūn
汉道。’即为著我、人、众生、寿者。世尊！

fó shuō wǒ dé wú zhēngsānmèi rénzhōng zuì wéi dì yī shì dì yī lí
佛说我得无诤三昧，人中最为第一，是第一离

yù ē luóhàn wǒ bú zuò shì niàn wǒ shì lí yù ē luóhàn shì
欲阿罗汉。我不作是念：‘我是离欲阿罗汉。’世

zūn wǒ ruò zuò shì niàn wǒ dé ē luóhàndào shì zūn zé bù shuō
尊！我若作是念：‘我得阿罗汉道。’世尊则不说

xū pú tí shì yào ē lán nà hèngzhě yǐ xū pú tí shí wú suǒxíng ér
须菩提是乐阿兰那行者，以须菩提实无所行，而

míng xū pú tí shì yào ē lán nà hèng
名须菩提是乐阿兰那行。”

fó gào xū pú tí yú yì yún hé rú lái xī zài rándēng fó
佛告须菩提：“于意云何，如来昔在然灯佛

suǒ yú fǎ yǒusuǒ dé fǒu
所，于法有所得不？”

fú yě shì zūn rú lái zài rándēng fó suǒ yú fǎ shí wú
“不也，世尊[4]！如来在然灯佛所，于法实无

suǒ dé
所得。”

xū pú tí yú yì yún hé pú sà zhuāngyán fó tǔ fǒu
“须菩提，于意云何，菩萨庄严佛土不？”

fú yě shì zūn hé yǐ gù zhuāngyán fó tǔ zhě jí
“不也。世尊！何以故？庄严佛土者，即

fēi zhuāngyán shì míngzhuāngyán
[5]非庄严，是名庄严。”

shì gù xū pú tí zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì shēng
“是故，须菩提，诸菩萨摩诃萨应如是生

qīngjìng xīn bù yīngzhù sè shēng xīn bù yīngzhù shēng xiāng wèi
清净心：不应住色生心，不应住声、香、味、

chù fǎ shēng xīn yīng wú suǒ zhù ér shēng qí xīn
触、法生心，应无所住而生其心。

xū pú tí pì rú yǒu rén shēn rú xū mí shānwáng yú
“须菩提，譬如有人，身如须弥山王，于

yì yún hé shì shēnwéi dà fǒu
意云何，是身为大不？”

---

[4] 丽本：世尊；永乐北藏本及龙藏本：不也，世尊

[5] 丽本：则；永乐北藏本及龙藏本：即

xū pú tí yán shèn dà shì zūn hé yǐ gù fó shuō fēi
须菩提言："甚大，世尊！何以故？佛说非
shēn shì míng dà shēn
身，是名大身。"

xū pú tí rú héng hé zhōng suǒ yǒu shā shù rú shì shā děng
"须菩提，如恒河中所有沙数，如是沙等
héng hé yú yì yún hé shì zhū héng hé shā nìng wéi duō fǒu
恒河，于意云何，是诸恒河沙宁为多不？"

xū pú tí yán shèn duō shì zūn dàn zhū héng hé shàng
须菩提言："甚多，世尊！但诸恒河，尚
duō wú shù hé kuàng qí shā
多无数，何况其沙？"

xū pú tí wǒ jīn shí yán gào rǔ ruò yǒu shàn nán zǐ shàn
"须菩提，我今实言告汝，若有善男子、善
nǚ rén yǐ qī bǎo mǎn ěr suǒ héng hé shā shù sān qiān dà qiān shì jiè
女人，以七宝满尔所恒河沙数三千大千世界，
yǐ yòng bù shī dé fú duō fǒu
以用布施，得福多不？"

xū pú tí yán shèn duō shì zūn
须菩提言："甚多。世尊！"

fó gào xū pú tí ruò shàn nán zǐ shàn nǚ rén yú cǐ jīng
佛告须菩提："若善男子、善女人，于此经
zhōng nǎi zhì shòu chí sì jù jì děng wèi tā rén shuō ér cǐ fú dé
中，乃至受持四句偈等，为他人说，而此福德，
shèng qián fú dé
胜前福德。

fù cì xū pú tí suí shuō shì jīng nǎi zhì sì jù jì děng
"复次，须菩提，随说是经，乃至四句偈等，
dāng zhī cǐ chù yí qiè shì jiān tiān rén ē xiū luó jiē yīng gòng yǎng
当知此处，一切世间天、人、阿修罗皆应供养，
rú fó tǎ miào hé kuàng yǒu rén jìn néng shòu chí dú sòng xū pú tí
如佛塔庙。何况有人尽能受持读诵？须菩提，
dāng zhī shì rén chéng jiù zuì shàng dì yī xī yǒu zhī fǎ ruò shì jīng
当知是人，成就最上第一希有之法。若是经
diǎn suǒ zài zhī chù jí wéi yǒu fó ruò zūn zhòng dì zǐ
典所在之处，即为有佛，若尊重弟子。"

ěr shí xū pú tí bó fó yán shì zūn dāng hé míng cǐ jīng
尔时，须菩提白佛言："世尊！当何名此经？

wǒ děngyún hé fèng chí
我等云何奉持？”

fó gào xū pú tí shì jīng míngwéi jīn gāng bō rě bō luó mì
佛告须菩提：“是经名为‘金刚般若波罗蜜’，

yǐ shì míng zì rǔ dāngfèng chí suǒ yǐ zhě hé xū pú tí fó
以是名字，汝当奉持。所以者何？须菩提，佛

shuō bō rě bō luó mì jí[6] fēi bō rě bō luó mì
说般若波罗蜜，即[6]非般若波罗蜜。

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu suǒshuō fǎ fǒu
“须菩提，于意云何，如来有所说法不？”

xū pú tí bó fó yán shì zūn rú lái wú suǒshuō
须菩提白佛言：“世尊！如来无所说。”

xū pú tí yú yì yún hé sānqiān dà qiān shì jiè suǒyǒuwēi
“须菩提，于意云何，三千大千世界所有微

chén shì wéiduō fǒu
尘是为多不？”

xū pú tí yán shènduō shì zūn
须菩提言：“甚多。世尊！”

xū pú tí zhū wēichén rú lái shuō fēi wēichén shì míng
“须菩提，诸微尘，如来说非微尘，是名

wēichén rú lái shuō shì jiè fēi shì jiè shì míng shì jiè
微尘。如来说世界，非世界，是名世界。

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ sān shí èr xiàngjiàn rú lái
“须菩提，于意云何，可以三十二相见如来

fǒu
不？”

fú yě shì zūn bù kě yǐ sān shí èr xiàng dé jiàn rú lái
“不也，世尊！不可以三十二相得见如来。

hé yǐ gù rú lái shuōsān shí èr xiàng jí shì fēi xiàng shì míngsān
何以故？如来说三十二相，即是非相，是名三

shí èr xiàng
十二相。”

xū pú tí ruò yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén yǐ héng hé
“须菩提，若有善男子、善女人，以恒河

shā děngshēnmìng bù shī ruò fù yǒu rén yú cǐ jīngzhōng nǎi zhì shòu
沙等身命布施；若复有人，于此经中，乃至受

[6] 丽本：则；永乐北藏本及龙藏本：即

chí sì jù jì děng wèi tā rén shuō qí fú shènduō
持四句偈等，为他人说，其福甚多。”

ěr shí xū pú tí wénshuō shì jīng shēn jiě yì qù tì lèi bēi
尔时，须菩提闻说是经，深解义趣，涕泪悲

qì ér bó fó yán xī yǒu shì zūn fó shuō rú shì shènshēn jīng diǎn
泣而白佛言：“希有！世尊！佛说如是甚深经典，

wǒ cóng xī lái suǒ dé huì yǎn wèi céng dé wén rú shì zhī jīng shì zūn
我从昔来所得慧眼，未曾得闻如是之经。世尊！

ruò fù yǒu rén dé wén shì jīng xìn xīn qīng jìng zé shēng shí xiàng dāng
若复有人得闻是经，信心清净，则生实相。当

zhī shì rén chéng jiù dì yī xī yǒu gōng dé shì zūn shì shí xiàng zhě
知是人成就第一希有功德。世尊！是实相者，

zé shì fēi xiàng shì gù rú lái shuō míng shí xiàng
则是非相，是故如来说名实相。

shì zūn wǒ jīn dé wén rú shì jīng diǎn xìn jiě shòu chí bù zú
“世尊！我今得闻如是经典，信解受持不足

wéinán ruò dāng lái shì hòu wǔ bǎi suì qí yǒuzhòngshēng dé wén shì
为难。若当来世后五百岁，其有众生得闻是

jīng xìn jiě shòu chí shì rén zé wéi dì yī xī yǒu hé yǐ gù cǐ rén
经信解受持，是人则为第一希有。何以故？此人

wú wǒ xiàng rénxiàng zhòngshēngxiàng shòuzhěxiàng suǒ yǐ zhě
无我相、人相、众生相、寿者相。所以者

hé wǒ xiàng jí shì fēi xiàng rénxiàng zhòngshēngxiàng shòu
何？我相，即是非相；人相、众生相、寿

zhěxiàng jí shì fēi xiàng hé yǐ gù lí yí qiè zhūxiàng zé míng
者相，即是非相。何以故？离一切诸相，则名

zhū fó
诸佛。”

fó gào xū pú tí rú shì rú shì ruò fù yǒu rén dé wén
佛告须菩提：“如是，如是。若复有人，得闻

shì jīng bù jīng bú bù bú wèi dāng zhī shì rén shènwéi xī yǒu
是经，不惊、不怖、不畏，当知是人，甚为希有。

hé yǐ gù xū pú tí rú lái shuō dì yī bō luó mì jí fēi[7] dì yī
何以故？须菩提，如来说第一波罗蜜，即非[7]第一

bō luó mì shì míng dì yī bō luó mì
波罗蜜，是名第一波罗蜜。

[7] 丽本：非；永乐北藏本及龙藏本：即非

xū pú tí rěn rǔ bō luó mì rú lái shuō fēi rěn rǔ bō luó
“须菩提，忍辱波罗蜜，如来说非忍辱波罗
mì hé yǐ gù xū pú tí rú wǒ xī wéi gē lì wáng gē jié shēn
蜜。何以故？须菩提，如我昔为歌利王割截身
tǐ wǒ yú ěr shí wú wǒ xiàng wú rén xiàng wú zhòngshēngxiàng
体，我于尔时，无我相、无人相、无众生相、
wú shòuzhěxiàng hé yǐ gù wǒ yú wǎng xī jié jié zhī jiě shí ruò
无寿者相。何以故？我于往昔节节支解时，若
yǒu wǒ xiàng rén xiàng zhòngshēngxiàng shòuzhěxiàng yīngshēngchēn
有我相、人相、众生相、寿者相，应生嗔
hèn
恨。

xū pú tí yòuniànguò qù yú wǔ bǎi shì zuò rěn rǔ xiānrén
“须菩提，又念过去于五百世作忍辱仙人，
yú ěr suǒ shì wú wǒ xiàng wú rén xiàng wú zhòngshēngxiàng wú
于尔所世，无我相、无人相、无众生相、无
shòuzhěxiàng
寿者相。

shì gù xū pú tí pú sà yīng lí yí qiè xiàng fā ē nòuduō
“是故，须菩提，菩萨应离一切相发阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí xīn bù yīngzhù sè shēng xīn bù yīngzhùshēng
罗三藐三菩提心。不应住色生心，不应住声、
xiāng wèi chù fǎ shēng xīn yīngshēng wú suǒ zhù xīn ruò xīn yǒu
香、味、触、法生心，应生无所住心。若心有
zhù zé wéi fēi zhù
住，则为非住。

shì gù fó shuō pú sà xīn bù yīngzhù sè bù shī xū
“是故，佛说：‘菩萨心不应住色布施。’须
pú tí pú sà wèi lì yì yí qiè zhòngshēng yīng rú shì bù shī rú
菩提，菩萨为利益一切众生，应如是布施。如
lái shuō yí qiè zhūxiàng jí shì fēi xiàng yòushuō yí qiè zhòngshēng
来说一切诸相，即是非相，又说一切众生，
jí fēi zhòngshēng
即[8]非众生。

xū pú tí rú lái shì zhēn yǔ zhě shí yǔ zhě rú yǔ zhě
“须菩提，如来是真语者、实语者、如语者、

[8] 丽本：则；永乐北藏本及龙藏本：即

bù kuáng yǔ zhě bú yì yǔ zhě xū pú tí rú lái suǒ dé fǎ cǐ
不诳语者、不异语者。须菩提，如来所得法，此
fǎ wú shí wú xū
法无实无虚。

xū pú tí ruò pú sà xīn zhù yú fǎ ér xíng bù shī rú rén
“须菩提，若菩萨心住于法而行布施，如人
rù àn zé wú suǒ jiàn ruò pú sà xīn bú zhù fǎ ér xíng bù shī rú
入暗，则无所见；若菩萨心不住法而行布施，如
rén yǒu mù rì guāngmíngzhào jiànzhǒngzhǒng sè
人有目，日光明照，见种种色。

xū pú tí dāng lái zhī shì ruò yǒushànnán zǐ shàn nǚ
“须菩提，当来之世，若有善男子、善女
rén néng yú cǐ jīng shòu chí dú sòng zé wéi rú lái yǐ fó zhì huì
人，能于此经，受持读诵，则为如来以佛智慧
xī zhī shì rén xī jiàn shì rén jiē dé chéng jiù wú liàng wú biāngōng dé
悉知是人，悉见是人，皆得成就无量无边功德。

xū pú tí ruò yǒushànnán zǐ shàn nǚ rén chū rì fēn
“须菩提，若有善男子、善女人，初日分，
yǐ héng hé shā děngshēn bù shī zhōng rì fēn fù yǐ héng hé shā děng
以恒河沙等身布施；中日分，复以恒河沙等
shēn bù shī hòu rì fēn yì yǐ héng hé shā děngshēn bù shī rú shì
身布施；后日分，亦以恒河沙等身布施；如是
wú liàng bǎi qiānwàn yì jié yǐ shēn bù shī ruò fù yǒu rén wén cǐ jīng
无量百千万亿劫以身布施。若复有人，闻此经
diǎn xìn xīn bú nì qí fú shèng bǐ hé kuàng shū xiě shòu chí
典，信心不逆，其福胜彼。何况书写、受持、
dú sòng wèi rén jiě shuō
读诵、为人解说？

xū pú tí yǐ yàoyán zhī shì jīng yǒu bù kě sī yì bù
“须菩提，以要言之，是经有不可思议、不
kě chēngliáng wú biāngōng dé rú lái wèi fā dà shèngzhě shuō wèi
可称量、无边功德。如来为发大乘者说，为
fā zuì shàngshèngzhě shuō
发最上乘者说。

ruò yǒu rén néngshòu chí dú sòng guǎng wèi rén shuō rú
“若有人，能受持读诵，广为人说，如
lái xī zhī shì rén xī jiàn shì rén jiē dé chéng jiù bù kě liáng bù
来悉知是人，悉见是人，皆得成就不可量、不

kě chēng wú yǒubiān bù kě sī yì gōng dé rú shì rén děng zé
可 称 、无有边、不可思议 功 德。如是人 等，则
wéi hè dān rú lái ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí hé yǐ gù xū
为荷担如来阿耨多罗三 藐 三菩提。何以故？须
pú tí ruò yàoxiǎo fǎ zhě zhuó wǒ jiàn rén jiàn zhòngshēngjiàn
菩提，若乐小法者，著我见、人见、众 生 见、
shòuzhějiàn zé yú cǐ jīng bù néngtīngshòu dú sòng wèi rén jiě shuō
寿者见，则于此经，不能听受读诵，为人解说。

xū pú tí zài zài chùchù ruò yǒu cǐ jīng yí qiè shì jiāntiān
“须菩提，在在处处若有此经，一切世间天、
rén ē xiū luó suǒ yīnggòngyǎng dāng zhī cǐ chù zé wéi shì tǎ jiē
人、阿修罗所应供 养。当 知此处则为是塔，皆
yīnggōngjìng zuò lǐ wéi rào yǐ zhūhuāxiāng ér sàn qí chù
应恭敬，作礼围绕，以诸华 香，而散其处。

fù cì xū pú tí shànnán zǐ shàn nǚ rénshòu chí dú
“复次，须菩提，善男子、善女人受持读
sòng cǐ jīng ruò wéi rén qīngjiàn shì rén xiān shì zuì yè yīngduò è dào
诵此经，若为人轻贱，是人先世罪业应堕恶道，
yǐ jīn shì rén qīngjiàn gù xiān shì zuì yè zé wéixiāomiè dāng dé ē
以今世人轻贱故，先世罪业则为消灭，当得阿
nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
耨多罗三 藐 三菩提。

xū pú tí wǒ niànguò qù wú liàng ē sēng qí jié yú rán
“须菩提，我念过去无量阿僧祇劫，于然
dēng fó qián dé zhí bā bǎi sì qiānwàn yì nà yóu tuō zhū fó xī jiē
灯 佛前，得值八百四千 万亿那由他诸佛，悉皆
gòngyǎngchéng shì wú kōngguò zhě ruò fù yǒu rén yú hòu mò shì
供 养 承 事，无空过者。若复有人，于后末世，
néngshòu chí dú sòng cǐ jīng suǒ dé gōng dé yú wǒ suǒgòngyǎngzhū
能 受持读诵此经，所得功德，于我所供 养诸
fó gōng dé bǎi fēn bù jí yī qiānwàn yì fēn nǎi zhì suànshù pì
佛功德，百分不及一，千 万亿分，乃至算数譬
yù suǒ bù néng jí
喻所不能及。

xū pú tí ruòshànnán zǐ shàn nǚ rén yú hòu mò shì
“须菩提，若善男子、善女人，于后末世，
yǒushòu chí dú sòng cǐ jīng suǒ dé gōng dé wǒ ruò jù shuōzhě huò
有受持读诵此经，所得功德，我若具说者，或

yǒu rén wén xīn zé kuángluàn hú yí bú xìn xū pú tí dāng zhī
有人闻，心则狂乱，狐疑不信。须菩提，当知
shì jīng yì bù kě sī yì guǒbào yì bù kě sī yì
是经义不可思议，果报亦不可思议。”

ěr shí xū pú tí bó fó yán shì zūn shànnán zǐ shàn
尔时，须菩提白佛言：“世尊！善男子、善
nǚ rén fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn yún hé yīngzhù yún
女人发阿耨多罗三藐三菩提心，云何应住？云
hé xiáng fú qí xīn
何降伏其心？”

fó gào xū pú tí shànnán zǐ shàn nǚ rén fā ē nòuduō
佛告须菩提：“善男子、善女人，发阿耨多
luó sānmiǎosān pú tí xīn zhě dāngshēng rú shì xīn wǒ yīngmiè dù
罗三藐三菩提心[9]者，当生如是心：‘我应灭度
yí qiè zhòngshēng miè dù yí qiè zhòngshēng yǐ ér wú yǒu yí zhòng
一切众生，灭度一切众生已，而无有一众
shēng shí miè dù zhě hé yǐ gù xū pú tí ruò pú sà yǒu wǒ xiàng
生实灭度者。’何以故？须菩提，若菩萨有我相、
rén xiàng zhòngshēngxiàng shòuzhěxiàng zé fēi pú sà suǒ yǐ zhě
人相、众生相、寿者相，则非菩萨。所以者
hé xū pú tí shí wú yǒu fǎ fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
何？须菩提，实无有法，发阿耨多罗三藐三菩提
xīn zhě
心[10]者。

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yú rándēng fó suǒ yǒu
“须菩提，于意云何，如来于然灯佛所，有
fǎ dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí fǒu
法得阿耨多罗三藐三菩提不？”

fú yě shì zūn rú wǒ jiě fó suǒshuō yì fó yú rándēng
“不也，世尊！如我解佛所说义，佛于然灯
fó suǒ wú yǒu fǎ dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
佛所，无有法得阿耨多罗三藐三菩提。”

fó yán rú shì rú shì xū pú tí shí wú yǒu fǎ rú
佛言：“如是，如是。须菩提，实无有法，如
lái dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xū pú tí ruò yǒu fǎ rú lái
来得阿耨多罗三藐三菩提。须菩提，若有法如来

[9] 丽本：菩提；永乐北藏本及龙藏本：菩提心
[10] 丽本：菩提；永乐北藏本及龙藏本：菩提心

dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí zhě rándēng fó zé bù yǔ wǒ shòu
得阿耨多罗三藐三菩提者，然灯佛则不与我授

jì rǔ yú lái shì dāng dé zuò fó hào shì jiā móu ní yǐ
[11]记：‘汝于来世，当得作佛，号释迦牟尼。’以

shí wú yǒu fǎ dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí shì gù rándēng fó
实无有法得阿耨多罗三藐三菩提，是故然灯佛

yǔ wǒ shòu jì zuò shì yán rǔ yú lái shì dāng dé zuò fó hào
与我授[12]记，作是言：‘汝于来世，当得作佛，号

shì jiā móu ní hé yǐ gù rú lái zhě jí zhū fǎ rú yì
释迦牟尼。’何以故？如来者，即诸法如义。

ruò yǒu rén yán rú lái dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú
“若有人言：‘如来得阿耨多罗三藐三菩

tí xū pú tí shí wú yǒu fǎ fó dé ē nòuduō luó sānmiǎosān
提。’须菩提，实无有法，佛得阿耨多罗三藐三

pú tí xū pú tí rú lái suǒ dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí
菩提。须菩提，如来所得阿耨多罗三藐三菩提，

yú shì zhōng wú shí wú xū
于是中无实无虚。

shì gù rú lái shuō yí qiè fǎ jiē shì fó fǎ xū pú
“是故，如来说：‘一切法皆是佛法。’须菩

tí suǒyán yí qiè fǎ zhě jí fēi yí qiè fǎ shì gù míng yí qiè fǎ
提，所言一切法者，即非一切法，是故名一切法。

xū pú tí pì rú rén shēncháng dà
“须菩提，譬如人身长大。”

xū pú tí yán shì zūn rú lái shuō rén shēncháng dà zé
须菩提言：“世尊！如来说人身长大，则

wéi fēi dà shēn shì míng dà shēn
为非大身，是名大身。”

xū pú tí pú sà yì rú shì ruò zuò shì yán wǒ dāng
“须菩提，菩萨亦如是，若作是言：‘我当

miè dù wú liàngzhòngshēng zé bù míng pú sà hé yǐ gù xū pú
灭度无量众生。’则不名菩萨。何以故？须菩

tí shí wú yǒu fǎ míngwéi pú sà shì gù fó shuō yí qiè fǎ wú wǒ
提，实无有法名为菩萨。是故，佛说一切法无我、

wú rén wú zhòngshēng wú shòuzhě
无人、无众生、无寿者。

---

[11] 丽本：受；永乐北藏本及龙藏本：授
[12] 丽本：受；永乐北藏本及龙藏本：授

xū pú tí ruò pú sà zuò shì yán wǒ dāngzhuāngyán fó
“须菩提，若菩萨作是言：‘我当 庄 严佛
tǔ shì bù míng pú sà hé yǐ gù rú lái shuōzhuāngyán fó tǔ
土。’是不名菩萨。何以故？如来说 庄 严佛土
zhě jí fēi zhuāngyán shì míngzhuāngyán
者，即非 庄 严，是名 庄 严。

xū pú tí ruò pú sà tōng dá wú wǒ fǎ zhě rú lái shuō
“须菩提，若菩萨通达无我法者，如来说
míngzhēn shì pú sà
名 真 是菩萨。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu ròu yǎn fǒu
“须菩提，于意云何，如来有肉眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu ròu yǎn
“如是。世尊！如来有肉眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu tiānyǎn fǒu
“须菩提，于意云何，如来有天眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu tiānyǎn
“如是。世尊！如来有天眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu huì yǎn fǒu
“须菩提，于意云何，如来有慧眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu huì yǎn
“如是。世尊！如来有慧眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu fǎ yǎn fǒu
“须菩提，于意云何，如来有法眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu fǎ yǎn
“如是。世尊！如来有法眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái yǒu fó yǎn fǒu
“须菩提，于意云何，如来有佛眼不？”

rú shì shì zūn rú lái yǒu fó yǎn
“如是。世尊！如来有佛眼。”

xū pú tí yú yì yún hé rú héng hé zhōngsuǒ yǒu shā
“须菩提，于意云何，如恒河[13]中 所有沙，
fó shuō shì shā fǒu
佛说是沙不？”

rú shì shì zūn rú lái shuō shì shā
“如是。世尊！如来说是沙。”

[13] 丽本：恒河；永乐北藏本及龙藏本：如恒河

xū pú tí yú yì yún hé rú yì héng hé zhōng suǒ yǒu shā
“须菩提，于意云何，如一恒河中所有沙，

yǒu rú shì shā děng héng hé shì zhū héng hé suǒ yǒu shā shù fó shì jiè
有如是沙等[14]恒河，是诸恒河所有沙数佛世界，

rú shì nìng wéi duō fǒu
如是宁为多不？”

shèn duō shì zūn
“甚多。世尊！”

fó gào xū pú tí ěr suǒ guó dù zhōng suǒ yǒu zhòng shēng
佛告须菩提：“尔所国土中，所有众生，

ruò gān zhǒng xīn rú lái xī zhī hé yǐ gù rú lái shuō zhū xīn
若干种心，如来悉知。何以故？如来说诸心，

jiē wéi fēi xīn shì míng wéi xīn suǒ yǐ zhě hé xū pú tí guò qù
皆为非心，是名为心。所以者何？须菩提，过去

xīn bù kě dé xiàn zài xīn bù kě dé wèi lái xīn bù kě dé
心不可得，现在心不可得，未来心不可得。

xū pú tí yú yì yún hé ruò yǒu rén mǎn sān qiān dà qiān
“须菩提，于意云何，若有人，满三千大千

shì jiè qī bǎo yǐ yòng bù shī shì rén yǐ shì yīn yuán dé fú duō
世界七宝以用布施，是人以是因缘，得福多

fǒu
不？”

rú shì shì zūn cǐ rén yǐ shì yīn yuán dé fú shèn duō
“如是。世尊！此人以是因缘，得福甚多。”

xū pú tí ruò fú dé yǒu shí rú lái bù shuō dé fú dé duō
“须菩提，若福德有实，如来不说得福德多；

yǐ fú dé wú gù rú lái shuō dé fú dé duō
以福德无故，如来说得福德多。

xū pú tí yú yì yún hé fó kě yǐ jù zú sè shēn jiàn
“须菩提，于意云何，佛可以具足色身见

fǒu
不？”

fú yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ jù zú sè shēn jiàn hé
“不也。世尊！如来不应以具足色身见。何

yǐ gù rú lái shuō jù zú sè shēn jí fēi jù zú sè shēn shì míng
以故？如来说具足色身，即非具足色身，是名

[14] 丽本：等；永乐北藏本及龙藏本：沙等

jù zú sè shēn
具足色身。”

xū pú tí yú yì yún hé rú lái kě yǐ jù zú zhū xiàngjiàn
“须菩提，于意云何，如来可以具足诸相见

fǒu
不？”

fú yě shì zūn rú lái bù yīng yǐ jù zú zhū xiàngjiàn hé
“不也。世尊！如来不应以具足诸相见。何

yǐ gù rú lái shuō zhū xiàng jù zú jí fēi jù zú shì míng zhū xiàng
以故？如来说诸相具足，即非具足，是名诸相

jù zú
具足。”

xū pú tí rǔ wù wèi rú lái zuò shì niàn wǒ dāng yǒu suǒ
“须菩提，汝勿谓如来作是念：‘我当有所

shuō fǎ mò zuò shì niàn hé yǐ gù ruò rén yán rú lái yǒu suǒ
说法。’莫作是念！何以故？若人言：‘如来有所

shuō fǎ jí wéi bàng fó bù néng jiě wǒ suǒ shuō gù xū pú tí
说法。’即为谤佛，不能解我所说故。须菩提，

shuō fǎ zhě wú fǎ kě shuō shì míng shuō fǎ
说法者无法可说，是名说法。”

ěr shí huì mìng xū pú tí bó fó yán shì zūn pō yǒu zhòng
尔时，慧命须菩提白佛言：“世尊！颇有众

shēng yú wèi lái shì wén shuō shì fǎ shēng xìn xīn fǒu
生于未来世，闻说是法，生信心不？”

fó yán xū pú tí bǐ fēi zhòng shēng fēi bú zhòng shēng
佛言：“须菩提，彼非众生，非不众生。

hé yǐ gù xū pú tí zhòng shēng zhòng shēng zhě rú lái shuō fēi
何以故？须菩提，众生众生者，如来说非

zhòng shēng shì míng zhòng shēng
众生，是名众生。”

xū pú tí bó fó yán shì zūn fó dé ē nòu duō luó sān miǎo
须菩提白佛言：“世尊！佛得阿耨多罗三藐

sān pú tí wéi wú suǒ dé yé
三菩提，为无所得耶？”

fó yán rú shì rú shì xū pú tí wǒ yú ē nòu duō
佛言：“如是[15]，如是。须菩提，我于阿耨多

[15] 丽本：“如是；永乐北藏本及龙藏本：佛言：“如是

luó sānmiǎosān pú tí nǎi zhì wú yǒushǎo fǎ kě dé shì míng ē nòu
罗三藐三菩提，乃至无有少法可得，是名阿耨
duō luó sānmiǎosān pú tí
多罗三藐三菩提。

fù cì xū pú tí shì fǎ píngděng wú yǒugāo xià shì
“复次，须菩提，是法平等，无有高下，是
míng ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí yǐ wú wǒ wú rén wú zhòng
名阿耨多罗三藐三菩提。以无我、无人、无众
shēng wú shòuzhě xiū yí qiè shàn fǎ zé dé ē nòuduō luó sānmiǎo
生、无寿者，修一切善法，则得阿耨多罗三藐
sān pú tí xū pú tí suǒyánshàn fǎ zhě rú lái shuō jí fēi[16] shàn
三菩提。须菩提，所言善法者，如来说即非[16]善
fǎ shì míngshàn fǎ
法，是名善法。

xū pú tí ruò sānqiān dà qiān shì jiè zhōng suǒyǒuzhū xū
“须菩提，若三千大千世界中，所有诸须
mí shānwáng rú shì děng qī bǎo jù yǒurén chí yòng bù shī ruò rén
弥山王，如是等七宝聚，有人持用布施；若人
yǐ cǐ bō rě bō luó mì jīng nǎi zhì sì jù jì děng shòu chí dú sòng
以此般若波罗蜜经，乃至四句偈等，受持读诵，
wèi tā rénshuō yú qián fú dé bǎi fēn bù jí yī bǎiqiānwàn yì
为他人说，于前福德，百分不及一，百千万亿
fēn nǎi zhì suànshù pì yù suǒ bù néng jí
分，乃至算数譬喻所不能及。

xū pú tí yú yì yún hé rǔ děng wù wèi rú lái zuò shì
“须菩提，于意云何？汝等勿谓如来作是
niàn wǒ dāng dù zhòngshēng xū pú tí mò zuò shì niàn hé
念：‘我当度众生。’须菩提，莫作是念。何
yǐ gù shí wú yǒuzhòngshēng rú lái dù zhě ruò yǒuzhòngshēng rú
以故？实无有众生如来度者。若有众生如
lái dù zhě rú lái zé yǒu wǒ rén zhòngshēng shòuzhě
来度者，如来则有我、人、众生、寿者。

xū pú tí rú lái shuōyǒu wǒ zhě zé fēi yǒu wǒ ér fán
“须菩提，如来说有我者，则非有我。而凡
fū zhī rén yǐ wéiyǒu wǒ xū pú tí fán fū zhě rú lái shuō zé
夫之人，以为有我。须菩提，凡夫者，如来说则

[16] 丽本：非；永乐北藏本及龙藏本：即非

fēi fán fū
非凡夫。

xū pú tí yú yì yún hé kě yǐ sān shí èr xiàngguān rú
“须菩提，于意云何，可以三十二相观如
lái fǒu
来不？”

xū pú tí yán rú shì rú shì yǐ sān shí èr xiàngguān rú
须菩提言：“如是，如是。以三十二相观如
lái
来。”

fó yán xū pú tí ruò yǐ sān shí èr xiàngguān rú lái zhě
佛言：“须菩提，若以三十二相观如来者，
zhuàn lún shèngwáng zé shì rú lái
转轮圣王则是如来。”

xū pú tí bó fó yán shì zūn rú wǒ jiě fó suǒshuō yì
须菩提白佛言：“世尊！如我解佛所说义，
bù yīng yǐ sān shí èr xiàngguān rú lái
不应以三十二相观如来。”

ěr shí shì zūn ér shuō jì yán
尔时，世尊而说偈言：

ruò yǐ sè jiàn wǒ yǐ yīn shēng qiú wǒ
若以色见我　以音声求我
shì rén xíng xié dào bù néng jiàn rú lái
是人行邪道　不能见如来

xū pú tí rǔ ruò zuò shì niàn rú lái bù yǐ jù zú xiàng
“须菩提，汝若作是念：‘如来不以具足相
gù dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xū pú tí mò zuò shì
故，得阿耨多罗三藐三菩提。’须菩提，莫作是
niàn rú lái bù yǐ jù zú xiàng gù dé ē nòuduō luó sānmiǎosān pú
念：‘如来不以具足相故，得阿耨多罗三藐三菩
tí xū pú tí rǔ ruò zuò shì niàn fā ē nòuduō luó sānmiǎosān
提。’须菩提，汝若作是念，发阿耨多罗三藐三
pú tí xīn zhě shuōzhū fǎ duànmiè mò zuò shì niàn hé yǐ gù
菩提心[17]者，说诸法断灭[18]。莫作是念！何以故？
fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn zhě yú fǎ bù shuōduànmiè
发阿耨多罗三藐三菩提心者，于法不说断灭

[17] 丽本：菩提；永乐北藏本及龙藏本：菩提心
[18] 丽本：断灭相；永乐北藏本及龙藏本：断灭

xiàng
相。

xū pú tí ruò pú sà yǐ mǎnhéng hé shā děng shì jiè qī bǎo
“须菩提，若菩萨以满恒河沙等世界七宝
chí yòng bù shī ruò fù yǒu rén zhī yí qiè fǎ wú wǒ dé chéng yú
持用布施[19]；若复有人，知一切法无我，得成于
rěn cǐ pú sà shèngqián pú sà suǒ dé gōng dé hé yǐ gù xū pú
忍，此菩萨胜前菩萨所得功德。何以故？须菩
tí yǐ zhū pú sà bú shòu fú dé gù
提[20]，以诸菩萨不受福德故。”

xū pú tí bó fó yán shì zūn yún hé pú sà bú shòu fú
须菩提白佛言：“世尊！云何菩萨不受福
dé
德？”

xū pú tí pú sà suǒ zuò fú dé bù yīng tān zhuó shì gù
“须菩提，菩萨所作福德，不应贪著。是故
shuō bú shòu fú dé
说不受福德。

xū pú tí ruò yǒu rén yán rú lái ruò lái ruò qù
“须菩提，若有人言：‘如来，若来、若去、
ruò zuò ruò wò shì rén bù jiě wǒ suǒ shuō yì hé yǐ gù rú
若坐、若卧。’是人不解我所说义。何以故？如
lái zhě wú suǒ cóng lái yì wú suǒ qù gù míng rú lái
来者，无所从来，亦无所去，故名如来。

xū pú tí ruò shànnán zǐ shàn nǚ rén yǐ sānqiān dà
“须菩提，若善男子、善女人，以三千大
qiān shì jiè suì wéi wēi chén yú yì yún hé shì wēi chénzhòngníngwéi
千世界碎为微尘，于意云何，是微尘众宁为
duō fǒu
多不？”

shènduō shì zūn hé yǐ gù ruò shì wēi chénzhòng shí yǒu
“甚多。世尊！何以故？若是微尘众实有
zhě fó zé bù shuō shì wēi chénzhòng suǒ yǐ zhě hé fó shuō wēi
者，佛则不说是微尘众。所以者何？佛说微
chénzhòng zé fēi wēi chénzhòng shì míngwēi chénzhòng
尘众，则非微尘众，是名微尘众。

---

[19] 丽本：布施；永乐北藏本及龙藏本：持用布施
[20] 丽本：须菩提；永乐北藏本及龙藏本：何以故？须菩提

shì zūn rú lái suǒshuō sān qiān dà qiān shì jiè zé fēi shì jiè
“世尊！如来所说三千大千世界，则非世界，
shì míng shì jiè hé yǐ gù ruò shì jiè shí yǒu zhě zé shì yì hé
是名世界。何以故？若世界实有者，则是一合
xiàng rú lái shuō yì hé xiàng zé fēi yì hé xiàng shì míng yì hé
相。如来说一合相，则非一合相，是名一合
xiàng
相。”

xū pú tí yì hé xiàngzhě zé shì bù kě shuō dànfán
“须菩提，一合相者，则是不可说。但凡
fū zhī rén tānzhuó qí shì
夫之人，贪著其事。

xū pú tí ruò rén yán fó shuō wǒ jiàn rén jiàn zhòng
“须菩提，若人言：‘佛说我见、人见、众
shēngjiàn shòuzhějiàn xū pú tí yú yì yún hé shì rén jiě wǒ
生见、寿者见。’须菩提，于意云何，是人解我
suǒshuō yì fǒu
所说义不？”

fú yě shì zūn shì rén bù jiě rú lái suǒshuō yì hé
“不也。世尊[21]！是人不解如来所说义。何
yǐ gù shì zūnshuō wǒ jiàn rén jiàn zhòngshēngjiàn shòuzhějiàn
以故？世尊说我见、人见、众生见、寿者见，
jí fēi wǒ jiàn rén jiàn zhòngshēngjiàn shòuzhějiàn shì míng wǒ jiàn
即非我见、人见、众生见、寿者见，是名我见、
rén jiàn zhòngshēngjiàn shòuzhějiàn
人见、众生见、寿者见。”

xū pú tí fā ē nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn zhě yú
“须菩提，发阿耨多罗三藐三菩提心者，于
yí qiè fǎ yīng rú shì zhī rú shì jiàn rú shì xìn jiě bù shēng fǎ
一切法，应如是知，如是见，如是信解，不生法
xiàng xū pú tí suǒyán fǎ xiàngzhě rú lái shuō jí fēi fǎ xiàng
相。须菩提，所言法相者，如来说即非法相，
shì míng fǎ xiàng
是名法相。

xū pú tí ruò yǒu rén yǐ mǎn wú liàng ē sēng qí shì jiè qī
“须菩提，若有人以满无量阿僧祇世界七

[21] 丽本：世尊；永乐北藏本及龙藏本：不也。世尊

bǎo chí yòng bù shī ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén fā pú sà
宝，持用布施；若有善男子、善女人，发菩萨
xīn zhě chí yú cǐ jīng nǎi zhì sì jù jì děng shòu chí dú sòng
心者，持于此经，乃至四句偈等，受持读诵，
wèi rén yǎnshuō qí fú shèng bǐ yún hé wèi rén yǎnshuō bù qǔ yú
为人演说，其福胜彼。云何为人演说？不取于
xiàng rú rú bú dòng hé yǐ gù
相，如如不动。何以故？

yí qiè yǒu wéi fǎ rú mènghuànpàoyǐng
一切有为法 如梦幻泡影
rú lù yì rú diàn yīng zuò rú shì guān
如露亦如电 应作如是观

fó shuō shì jīng yǐ zhǎng lǎo xū pú tí jí zhū bǐ qiū bǐ qiū
佛说是经已，长老须菩提及诸比丘、比丘
ní yōu pó sè yōu pó yí yí qiè shì jiāntiān rén ē xiū luó
尼、优婆塞、优婆夷；一切世间天、人、阿修罗，
wén fó suǒshuō jiē dà huān xǐ xìn shòufèngxíng
闻佛所说，皆大欢喜，信受奉行。

金刚般若波罗蜜经

zhēnyán
真言[22]

ná mó pó qié bá dì bō lā rǎng bō là mǐ duō yì àn yī lì dǐ
那謨婆伽跋帝 鉢喇壤 波羅弭多曳 唵 伊利底
yī shì lì shū lú tuó pí shè yē pí shè yē suō pó hē
伊室利 輸盧馱 毗舍耶 毗舍耶 莎婆訶

[22] 此真言附于丽本的经尾；永乐北藏本及龙藏本经尾无此真言。

● 结诵仪

bō rě wú jìn zàngzhēnyán

般若无尽藏 真言

（三遍）

ná mó bó qié fá dì　bō lì rě　bō luó mì duō yì　dá zhí
南谟薄伽伐帝．钵唎若．波罗蜜多曳．怛侄
tuō ōng hé lì dì lì shì lì　shù lǔ zhī　sān mì lì zhī　fó
他．唵．纥唎地唎室唎．戍噜知．三密栗知．佛
shè yì　suō hē
社曳．莎诃．

jīn gāng xīn zhēnyán

金刚心真言

（三遍）

ōng　wū lún ní　suō pó hē
唵．乌伦尼．娑婆诃．

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó hē là dá nuó　duō là yè yē　qié là qié là　jù zhù jù
南無喝啰怛那．哆啰夜耶．佉啰佉啰．俱住俱
zhù mó là mó là　hǔ là　hòng　hè hè　sū dá ná　hòng　pō
住．摩啰摩啰．虎啰．吽．贺贺．苏怛拏．吽．泼
mò ná　suō pó hē
抹拏．娑婆诃．

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán

补阙圆满真言

（三遍）

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē

唵. 呼嚧呼嚧. 社曳穆契. 莎诃.

pǔ huíxiàngzhēnyán

普回向真言

（三遍）

ōng suō mó là suō mó là mí mónǎng sà hā là mó hē zán

唵. 娑摩啰. 娑摩啰. 弥摩曩. 萨哈啰. 摩诃咱

hā là hòng

哈啰吽.

jīngzàn

经赞

（一遍）

duàn yí shēng xìn jué xiàngchāozōng dùnwàngrén fǎ jiě zhēnkōng bō

断疑生信.绝相超宗.顿忘人法解真空.般

rě wèichóngchóng sì jù róngtōng fú dé tàn wú qióng

若味重 重. 四句融通. 福德叹无穷.

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó

南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

ná mó qí yuán huì shàng fó pú sà

南無祇园会上佛菩萨（合掌三称）

huíxiàng jì
回向偈

（一遍）

sān tú yǒng xī cháng shí kǔ liù qù xiū suí gǔ mò yīn
三涂永息常时苦 六趣休随汩没因
héng shā hán shí wù zhēn rú yī qiè yǒu qíng dēng bǐ àn
恒沙含识悟真如 一切有情登彼岸
nǎi zhì xū kōng shì jiè jìn zhòngshēng jí yè fán nǎo jìn
乃至虚空世界尽 众生及业烦恼尽
rú shì sì fǎ guǎng wú biān yuàn jīn huí xiàng yì rú shì
如是四法广无边 愿今回向亦如是
shí fāng sān shì yī qiè fó zhū zūn pú sà mó hē sà
十方三世一切佛 诸尊菩萨摩诃萨
shēngwén luó hànxiánshèngsēng mó hē bō rě bō luó mì
声闻罗汉贤圣僧 摩诃般若波罗蜜

huíxiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

此咒置经书中可灭误跨之罪

仁・慧・草・堂